

Könyvpremier a Dugonics téren

Bartók-zenék és Balázs Béla-művek ihlette kerámia- és üttörőház szakkörének tagjainak munkái — az idegen nyelvű könyvesbolt kirakataiban

Az ünnepi könyvhét első napjaiban sokan keresték föl a tizenhárom pavilonnal könyvtérre alakított Dugonics tere, a zenélő szökőkút környékét, vajamint a könyvesboltokat, alkalmi árusítóhelyeket. A vásárlók körében különösen nagy sikere van a féláru kiadványoknak, a kortárs szerzők műveinek, elsősorban Moldova György, Hernádi Gyula, Kolozsvári Grandpierre Emil új könyveinek. A vásárnapi gyermeknapon sok szülő vásárolt a gyermek- és ifjúságirodalom ünnepi kínálatából. A szegedi rendezvénysorozat mai központi eseménye A zene könyve című, világot

bejárt könyv hazai premierje lesz. A kiadványt Oldal Gábor, a Zenemű Kiadó szerkesztője mutatja be az érdeklődőknek délután öt órakor a Dugonics téren. Több író-olvasó találkozó szerveztek mára. *Bella István* költő délelőtt a Tömörkény gimnázium és szakiskola tanulóinak vendége lesz. *Hegedűs Géza* délután fél 4-kor a szalámi-gyárba, fél 6-kor a nyugdíjas klubba látogat. *Gémes Eszter* délután 5 órakor a petőfitelapi fiókkönyvtárban találkozik olvasóival, *Lukács Menyhért* délután 8 óra várják a dorozsmai fiókkönyvtárba.

Szakszervezeti küldöttség utazott Újvidékre

A jugoszláv szakszervezeti szövetség vajdasági tartományi tanácsának meghívására háromtagú magyar szakszervezeti delegáció utazott tegnap, hétfőn Újvidékre. A Bács-Kiskun és a Csongrád megyei szakszervezeti vezetők tanulmányozták a jugoszláv önzagaztató rendszer felkészítésének kérdéseit, valamint a szakszervezetek szerepét az árak és bérek alakításában. A háromtagú magyar delegációt *Borsodi György*, a Szakszervezetek Bács-Kiskun megyei Tanácsának vezető titkára vezeti, tagja a küldöttségnek *Urban Pálné*, a Szakszervezetek Bács-Kiskun megyei Tanácsának osztályvezetője és *Kovács Lajos*, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa oktatási központjának vezetője.

Konferencia

Több mint 600 külföldi és hazai szakember részvételével nemzetközi szakképzési konferencia kezdődött hétfőn a Technika Házában. A tanácskozáson a szakképzés valamennyi ágának legismertebb nemzetközi és hazai szakemberei vesznek részt, akik mintegy 250 előadás keretében vitatják meg az iparág legaktuálisabb kérdéseit.

„Egy szakma táncol...”

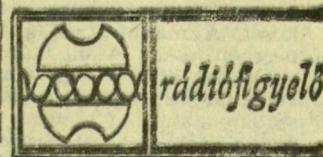
Egy szakma „táncolt” a szegedi körzeti stúdió múlt héten látott műsorában, a *Tanár-lányok — lánytanár-lányok*. Látszólag az a probléma, hogy a főiskolán lehet táncolni, de minek; a faluba kikerülve viszont jó lenne táncolni, de nem lehet. A filmet diáklányok és fiatal pedagógusnők vallanak az elnövesedett szakma egyik nehéz gondjáról, a társkeresés problémájáról — három stációban.

Milyen életet remél a pedagógusnak készülő középiskolás leány választott hivatásától? Milyen félelmek munkálnak a főiskolán elsősorban túlsúlyban levő lányokban? S végül, milyen az élete falun az egyedül élő fiatal pedagógusnőnek? A riportalányok őszinte megnyilatkozásából elég szomorú kép tűnt a tévéképernyőre. A film témaválasztása már azért is dicsegetős, mert felhívja a figyelmet egy saját hibáján kívül határozó helyzetbe került „réteg” problémáira. Am azáltal, hogy a kérdést pontosan és fejelemzetten vé-

közösség etikai mértéke furcsa módon szabályozza a lánytanárok sorsát, mintegy ketős bilincsbe kényszerítve őket. Egyrészt megkövetelik a hét bört lezúzó, meg nem fizetett, kemény munkát, másrészt ezen fölül elvárják, hogy szabad idejükben és magánéletükben olyan normákat érvényesítsenek, amelyeket egyéb iránt a falu önmagára nézve régen túlhaladottnak tart. S ez már mindannyiunk ügye. A „tanár-lány — lánytanár” dilemmát nem oldhatják meg csak a lányok. A társadalmi figyelem, a közgondolkodás és az irányítás értékrendszerében előbbre lépő, valós „pedagóguskép” vezethet ki a zsákutcából. S itt fontos tennivalója van még a szülőknek, társadalmi szervezeteknek és vezetőknek egyaránt. Ezért fontos film *Siklósi Szilveszter* rendező, *Bubryák István* szerkesztő, *Király Zoltán* riportter és *Kiss Róbert* operatőr közös munkája.

Eszik Zoltán

„Tito elvtárs, neked megfogadjuk, hogy utadat soha el nem hagyjuk...” — hallatszott a *Kossuth rádió*ban szombaton délelőtt 1 és 2 óra között. Aki az Ifjúsági Rádió műsorait gyakrabban figyeli, nem illeg esodálkozhatott, fölkaphatta a fejét; illyesmi eleddig nem volt jellemző programjaira. Mindezenestül, a *Kérdés a másikon* című adás „vonalvein” Budapestet és Szarajevót kapcsolta újra meg újra, s a magyar és a jugoszláv fiatalok ismerkedhettek egymással, a rádió jóvoltából.

Döntő fontosságú módszertani kérdés: miként „foghatók” meg két szomszédos ország egymáshoz legalább annyira hasonló, mint amennyire egymástól különböző fiataljai? Melyek azok a közös eszmék, témák, érdeklődésükre leginkább számot tartható kérdéskörök, amelyek révén válaszolhatnak egymásnak? Az Ifjúsági Rádió műsorának két szerkesztője, *Herceg János* és *Sillár Emőke* jó érzékkel ismerték föl a megoldás lehe-

tőségét: részben a legnyilvánvalóbb „ifj”-témák (iskola, elhelyezkedés-állás, popzene, irodalom), részben a nagy, általános emberi-társadalmi ideálok, eszmék felől közelítve épült föl az egyórás közös program. S igen figyelemreméltó volt: a vonal mindkét végéről érkező kérdések közé az illetékesek válasza ürügyén bebeszélgettek olyan, nem bántó, mégis egyértelműen nevelő jellegű megjegyzések, amelyeket igazán „lazított” adtak a műsorban. Sőt: igen szimpatikussá tették. Egy példa: a jugoszláv irodalom egyik nagy egyéniségéről, a *Híd a Drinán* Nobel-díjas szerzőjéről, *Ivo Andrić* írónak a *„Lazított”* adtak egy megjegyzés: ha csak néhány olvasót nyertünk Ivo Andrićnak e néhány perces ismertetőjével, már megérdemeltük a második világháború alatti jugoszláv partizánmozgalomnak a mai jugoszláv ifjúságra gyakorolt erőteljes hatásáról szóló híres netvai csata emlékeit őriző, bróker romokban hagyott (de gondozott!) híd

kapcsán egy felsőhajlás: bár csak mi, magyarok is így vigyáznánk minden nagy történelmi emlékhelyünkre... Természetesen sok volt a zene és még több a rejtvény. Szükség volt rájuk, nemcsak az ifjúságnak szóló program, hanem a minél több új ismeret átadhatósága végett is. Szó volt Zrinyiről és Frangepánról éppúgy, mint Bartók műveinek jugoszláviai vonatkozásairól vagy IV. Béla királyunknak a tatárok előli, Trau (ma: Trogir) városába történt meneküléséről. S mindenkifölött valakiről, a legfontosabból, aki nélkül nem beszélhetünk (fiataloknak különösen nem) az elmúlt 36 év szocialista Jugoszláviájáról: *József Broz Titóról*. Időnként megdöbbenő volt hallani, mily keveset tudnak fiataljaink a század egyik legnagyobb államférfijáról. Nemesak arról, hogy például Kumrovecben született és bár születési dátuma május 7 volt, mégis mindig a hónap 25. napját, a jugoszláv ifjúság napját tartotta születésnapjának, annyira szerette hazája fiataliságát — de arról sem, mi az az ifjúsági staféta Jugoszláviában, amely évről évre fiatalok tizezreit mozgósítja. Netán még Churchill híres, a műsorban szerencsésen elhangzott mondatát sem ismerik: „A Titó-féle partizánhadsergnek több erőt kötött le, mint Olaszországban a 7. és a 8. angol — amerikai hadserg, önéből 450 ezernyi fasista megszállót tett ártalmatlanná.” Kimondták a budapesti stúdióban: Jugoszlávia népe, különösen ifjúsága bírhatja a jó egy évtől elhunyt nagy férfira, s *Zdravko Colic Titóra esküszünk* című dala, déli szomszédunk egyik, immár nemzeti éneke szót hosszú pereken keresztül a Kossuth adó hullámhosszán...

Az igazi nagy hídak a két nép között az olyan kicsikből lesznek, mint amilyen ez a szegedi műsor is — mondta a műsorvezető *György Miklós*. E tételt támasztotta alá a befejező Andrić-idézet is: „... hogy ne legyen közöttünk megosztás, sem ellentét, sem pedig elválasztás.” Egy óra 40 perces legtovább oly röpké időtartam, hogy érdemi súlyát fel sem igen becsülhetjük. Az ifjúság, a gondatlan, szabadon szárnyaló és életvidám ifjúság különösen nem. Am szombaton délelőtt hinnünk sikerült: talán mégis...

Domonkos László

Munka és műveltség vetélkedő

Vasárnap az Ifjúsági Házban megrendezett döntővel véget ért Csongrád megye brigádjainak legnagyobb szabású kulturális mozgalma, az idén hatodik alkalommal lebonyolított *Munka és műveltség vetélkedő*. Minden eddiginél többen: 13 ezren vettek részt ebben az évben a mozgalomban, végül nyolc brigád a szeged-szörégi Tisza-Maros Szög Flamingó-, a hódmezővásárhelyi HOD-MODELL Ipari Szövetkezet Március 8-, a csongrádi APESZ Lenin-, a szeged-ágyó NKfV Gázláng- a szentesi Kontakta Vállalat Ganz Abraham-, a szentesi Baromfiteláldozó Vállalat Arany János-, a Szegedi

Szalámigyár és Húskombinát Kínizsi-, valamint a hódmezővásárhelyi Fémtechnikai Vállalat Március 21 brigádja) került a döntőbe az egy héttel korábban megrendezett írásbeli után. Kül-, bel- és gazdaságpolitikai, továbbá művészeti ismereteiken kívül számot adtak a résztvevők — a Bartók-centenárium alkalmából — a nagy zeneszerző életéről és munkásságáról is igen magas színvonalon. A Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese által vezetett zsűri nem is tudott egyértelműen dönteni a jónéhány kitűnő teljesítmény között. A szentesi Kontakta Vállalat Ganz Abraham- és

az NKfV Gázláng brigádja egyaránt első helyezést ért el. Utánuk a szentesi Baromfiteláldozó Vállalat Arany János-, majd a szegedi szalámigyár Kínizsi brigádja következett. A döntőben részt vevő kollektívák mindegyike értékes tárgyjutalmakban részesült, ám igaz jutalmuk egészen más volt. Az, amit a zsűri éppúgy hallgatott, mint a döntő közönsége: a „sokrétegű, biztos tudás — pontszerű, művészetekről, társadalomról. Ez pedig a legfőbb jutalom, s nemcsak a brigádoké, hanem a Munka és műveltség vetélkedő egészéé: a mozgalom eredményességét, hasznát tükröző tény.

Mocsár Gábor

Pajti

Tíz év egy kiskutyája életéből

Most következnek az igazán borzasztó dolgok!

25. De vajon, hogyan történhetett a törés? Gazdik szerint esakias hintázás közben. Valamelyik gyerek a hinta előtt rohanó Pajti — akarva? akaratlanul?, bizonyára játékból — lelógó lábával megrúgta a kiskutyát hátulról, gyenge esontjai könnyen eltörhettek. Ez volt az első törés. A másik... hát arra még gondolni is iszonytató. Majdnem halál lett a vége. Gazdi még ma is haragszik önmagára: miért is ment el hazulról akkor két napra, Pestre. Valami dolga akadt ott. S amikor hazajön, az előszobában veti le a cipőjét, felbőjtjét, apró koppanásokat hall. Egy kicsit bosszús volt, mert megszokta, hogy Pajti ilyenkor örült iramban rohan eléje. Odanéz, ahonnan az apró koppanások jönnek, hát a haja is égnek áll a megdöbbenéstől. Pajti igenis tudta, mi a dolga, jött a Gazdit üdvözölni, de hogyan? Jobb első lába hófehér gipszkötésben, s amikor menés közben — az koppan olyan halkán, — Hát te? Pajti feleletül búsan csüngette a fejét.

Bementek a szobába, ott megint szörnyű látvány fogadta Gazdit. A Fiú az Apu ágyában fekszik, lába térdig bepólyálva és bepólyált lábát az ágy támláján nyugtatja. — Hát te? Kiderült: az iskolában, a gimnáziumban, rohan le a lépcsőn a Fiú, egy lépcsőfokon megcsúszott és valami *inszalag* elszakadt a bokájában. Aztán a Lány után érdeklődött Apu, és a válasza kénytelen volt székre roskadni. A Lány ugyanis kórházban fekszik — mondta a Fiú — kitört rajta a *vakbélgyulladás*. Ennyi minden után Apu csak halk hangon merre megkérdeznél: hát Anyátok? Annak, hála az égnek, semmi baja, bent van a hivatalban. Amikor Mami hazajött, elmesélte mik történtek Apu távollétében. A legszörnyűbb eset persze a Pajtié. Ahogy Apu a hajnali gyorsral elutazott, meg amikor a Gyerekek elmentek az iskolába, Mami nagy gondba esett: mi legyen Pajti? Hirtelen úgy döntött: beviszi magával a hivatalba. Nem először történt ilyesmi. Ha Apu elszóllította a kötelesség a városból. Mami fogta Pajti porázát és szépen beballagtak a hivatalba, ahol a kollégák nagy szeretettel fogadták a bohókás kiskutyát, úgy el tudott játszani a papirkosárral, meg a magával vitt sündis babával. De épp ekkor sáros, csatakos volt az út, nyálkás téli idő — csupa mocok kutyát vigyen a hivatalba? Nem taxit hívott, de előre megmondta, hogy egy kis taci kutyát is visz magával, mert vannak olyan taxisofőrök, akik az embereknek ahhoz a csekélyebb részéhez tartoznak, akik nem szeretik a kutyát, nem veszik fel a kocsiába. Kijött a kutyabarát taxi, elindultak. A hivatal előtt megálltak és most figyeljünk. Mami ki akarta fizetni a taxidíjat, eközben, hogy az ölében ülő Pajtitól is jobban hozzáférjen a pénztárcájához, a *retikülhöz*, kinyitotta egy kicsit a kocsit ajtaját. Ezt kihasználva Pajti, egyetlen

lendülettel *klugrott az úttestre*. Ez önmagában még nem okozott volna bajt, ha nem ér oda épp abban a pillanatban egy gépkocsi — autó? Csak egy Trabant, Pajtinak kocicát, Pajti meg a Trabantnak. A Trabantnak nem történt semmi baja, Pajti azonban visítva, jajgatva, fetrengett az úttesten. Képzhetők Mami lelkiállapota! Hát meg amikor azt látta, hogy Pajti *vértzik is!* Őibe kapta — a ruhája persze véres lett — úgy vitte be a Hivatal kapuján a jaggató kiskutyát. A kollégák körülvettek, őszintén sajnálkoztak. ki ne sajnálna egy jaggató kiskutyát. Valaki azonnal intézkedett, előlalt egy gépkocsi, csak úgy zúdultak át a szomszéd városba, az Allatkórházba. Amikor az orvos Pajtit meglátta, emlékezett rá, felismerte. — Dehát ez meg a Pajti! Mi történt már megint veled? Azonnal a röntgen alá, s kiderült a siralmas valóság. Nem is egyhelyütt eltört a kiskutyája lába, a térde is összeroppedezett. Megmózták, gipszkötést tettek a lábára. — Meg fog gyógyulni? — kérdezte az aggodalmaskodó Mami. — Persze, fiatal a kiskutyája — mondta a gipszkötéssel bajlódó ápoló — hamar összeforrnak a esontjai. Valóban hamar összeforrta, de a *dirib-darabokra* tört esontok valahogy úgy forrtak össze, hogy Pajti görbe lábát nemcsak befelé görbültek hanem a lábfeje egy kicsit hátrafelé néz, emiatt, aztán, ha megáll, s szembe fordul valakivel, ez a ferde láb előlről nézve olyan furcsa hatást keft, hogy akaratlanul is elneveti magát az ember: hogy lehet ilyen lábakkal élni? Nagyzerző! Ez mindjárt a gyógyulás utáni első kirándulásra kiderült. Természetesen a kertbe történt a kirándulás. Ahol Pajti a frissen gyógyult lábát mindjárt használni kezdte, természetesen kaparás céljából.

(Folytatjuk.)